

К И И П – Е А С Т

О Т Ч Е Т

За дейността на **Национална Професионална Секция ЕАСТ**
(Електротехника, Автоматика и Съобщителна техника) на КИИП
за период 2016 –2020 година

Уважаеми колеги,

Изминаха четири години откакто Вие ми поверихте ръководството на НПС ЕАСТ и ми се доверихте при взимането на решенията относно се до независимостта и правата на Инженер Проектанта в НПС ЕАСТ.

През последната година на отчетния период- 2019-2020 година, бих искала да потърся отново нашето място като НПС в общата статистика на КИИП. Отново НПС ЕАСТ е втора по големина като брой членове в Камара на Инженерите в Инвестиционното проектиране, след НПС КС. Поради невъзможност да приложа официалните таблични форми, ще се задоволя с излагане и сравняване на получените резултати, именно общ брой членове на НПС ЕАСТ, включително Инженер-Проектанти с ОПП, Инженер-Проектанти с ППП, Инженер-Проектанти без членство и такива със замразено членство – 2452 човека, отчетени до 31.12.2019год, което е 19,82% от общия брой членове на КИИП.

Като година на приключване на моя мандат като председател на НПС ЕАСТ, ще направя бърз преглед на изминалите четири години, в които ние с Вас се опитвахме да създадем общ екип на Инженери в Инвестиционното проектиране в Национална професионална секция Електротехника, Автоматика и Съобщителна техника, да обединим усилията в търсене на общи познания и преодоляване на трудности характерни за нашата професия.

Първоначалният стрес от COVID 19, прерасна в ежедневие и начин на живот – дистанциран и затворен, или както масово навлезе в речника ни – „online“. През тези седмици на изолация, за себе си отново осъзнах важността на околния свят и реалната визуална комуникация, за всеки един от нас, за нашето съществуване като общност и гражданско общество.

Членовете на Национална професионална секция ЕАСТ, която се състои от Инженери с голям творчески потенциал, познания и умения в различни направления на част Електрическа, отново доказаха своето място и професионално умение, при решаване на редица технически въпроси и предизвикателства при изготвяне на своите Инвестиционни проекти.

Обединени под мотото „Добрата практика в проектирането по част Електрическа“, в изминалите четири години търсехме нашето вътрешно сътрудничество и партньорство, в постигане на по-коректно междудолегиално поведение, и взаимно повишаване квалификацията на всеки един. Въведената традиция за провеждане на Национални Конференции бе възприета и от други НПС, които почерпиха нашия опит за реален контакт и общуване. Домакини на годишните ни Конференции бяха:

-Втора Национална Конференция - РК секция ЕАСТ на град Хасково - 2016г – с основни въпроси на обсъждане:

- Ценообразуване (Конкретни разработки и предложения за сгради и линейни обекти),
- Определяне на задължителни електроинсталации за изработване в проектите и първоначални предложения за оформяне методология за проектиране
- Нова информация и допълнителни познания за производството и наличните съоръжения, материали и други на фирми ВиВ ИЗОМАТИК ООД, ФИЛКАБ АД и АНДИ ООД.

-Трета Национална Конференция - РК секция ЕАСТ на град Бургас - 2017г – с основни теми за обсъждане и повишаване на квалификацията:

- Енергиен мениджмънт като част от Енергийна ефективност в обществени, административни и индустриални сгради- фирма SCHNEIDER,
- Системи за дистанционен контрол на улично осветление – фирма АДД България,
- Енергийна ефективност и части ВиК и Технологична на проекта – техника на оптимизация на ПСОВ- фирма “Частен Институт за водни технологии“,

-Четвърта Национална Конференция - РК секция ЕАСТ на град Варна - 2018г – с основни теми за обсъждане и повишаване на квалификацията:

- Пожарозащита и Мълниезащита и заземление - фирма ОВО BETTERMANN,
- LED осветление – управление и защита на осветителни вериги – фирма SCHNEIDER,
- LED осветление – производствена гама и светлотехника на фирма ПОЛАРИС ЛАЙТИНГ,
- Намаляване на административната тежест- намаляване трудностите при организиране на Инвестиционния проект и скъсяване времето в комуникацията с административните и съгласувателни инстанции
- Разисквания по публикуване на ново Приложение №8 от Методика за изменение и допълнение на „Методиката за определяне размера на възнагражденията за предоставяне на проектантски услуги от инженерите в устройственото планиране и в инвестиционното проектиране“.

-Пета Национална Конференция - РК секция ЕАСТ на град Плевен - 2019г – с основни теми за обсъждане и повишаване на квалификацията:

- Зарядни станции и електромобили – фирма АС-ДС Плевен/ АВВ,
- Фотоволтаични зарядни станции – фирма АС-ДС Плевен/ АВВ,
- Съвременни светодиодни осветители и приложението им в офисното и улично осветление – фирма ЕЛКО ООД – Инж. Николай Бърдарски,
- Пасивни сгради – Арх. Александър Генчев
- Сгради с почти нулево потребление на енергия – фирма RISING BMS – Инж. Борислав Златков
- Ценообразуване - обсъждане
- Действащи нормативи и необходимост от тяхното осъвременяване
- Обсъждане и приемане на Квалификационни характеристики на НПС ЕАСТ

Провеждането на всички Национални Конференции в годините, се осъществи с изключителното съдействие организационно и финансово на представители на локалните РК на КИИП, като бих искала да спомена имената на наши колеги не само от НПС ЕАСТ:

Град Хасково:

-Инж. Станислав Видев (РК Хасково)– Председател на РК на КИИП гр.Хасково в 2016г, който за огромно съжаление вече не е между нас,

-Инж. Илия Иванов (РК Хасково) – Председател на Секция ЕАСТ в РК на КИИП гр.Хасково.

Град Бургас:

-Инж. Душко Опърлаков (РК Бургас) – Председател на РК на КИИП гр.Бургас,

-Инж. Веселин Георгиев (РК Бургас) - Председател на Секция ЕАСТ в РК на КИИП гр.Бургас.

Град Варна:

-Инж. Снежана Милева (РК Варна) – Председател на РК на КИИП гр.Варна,

-Инж. Светлана Николчева (РК Варна) – Заместник Председател на КИИП

-Инж. Румен Иванов (РК Варна) – Заместник Председател на РК на КИИП гр.Варна,

Град Плевен:

-Инж. Живко Иванов (РК Плевен) – Председател на РК на КИИП гр.Плевен,

-Арх. Невяна Иванчева – Заместник кмет „Териториално развитие“ Община Плевен

-Инж. Любен Стоименов (РК Плевен) - Председател на Секция ЕАСТ в РК на КИИП гр.Плевен,

-Инж. Николай Бърдарски (РК Плевен) – Член на Секция ЕАСТ в РК на КИИП гр.Плевен,

-Силвия Златкова (РК Плевен) – организационен секретар на РК на КИИП гр.Плевен

Бих искала да спомена и благодаря на ръководствата на РК, които помагат финансово на своите членове от секция ЕАСТ по РК на КИИП, на всички колеги

по РК и технически сътрудници, спомогнали с цялото си усърдие и съпричастност в организацията и провеждането на Националните Конференции на НПС ЕАСТ, както и на техническите сътрудници от Централния офис на КИИП, които многократно са подавали ръка за помощ при организиране на мероприятията.

Създаването на общност в съсловието на Инженер-Проектанта в НПС ЕАСТ, е една основна задача, като се търсят нови форми на контакт и сътрудничество между отделните проектанți по РК – подпомагане и повишаване нивото на познания, чрез равнопоставяне на достъпа до техническа информация, съвместна работа между проектанți от различни РК, обмяна опита на колеги в проектирането на по-сложни обекти. В дни на изолация, всички ние видяхме, усетихме и оценихме колко важна е комуникацията между хората и съществено онази комуникация – „живата“ – с общуване, срещи, обсъждане – „очи - в очи“.

През изминалата 2016-2017год, една от основните теми за обсъждане и изготвяне на становища с предложения, бе „Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование на образователно квалификационна степен “Бакалавър” и “Магистър” по специалности от регулираната професия “Инженер в Инвестиционното проектиране”.

Многократно са подготвяни и изпращани материали и становища към Министерство на образованието и науката от ръководството на КИИП, с включени мнения и препоръки от всички национални професионални секции. От страна на НПС ЕАСТ, са поставени основни и желани изисквания към Инженер- Проектанта от Регулираната професия Инженер-Проектант, като някои от тях, са отразени в действащата Наредба. Считам за възможно, продължаването на съвместната работа с ВУЗ-овете за допълване и конкретизиране на Наредбата, в частта поставяне на по-високи изисквания към желаещите да работят в регулираната професията Инженер-проектант.

През същия период от време, „Наредба №1 от 27.05.2010г за Проектиране, изграждане и поддържане на електрически уредби за ниско напрежение в сгради“ – бе актуализирана и хармонизирана с европейските документи от Инж. Божидар Кибаров. Изготвената Наредба №1, НПС ЕАСТ обсъди на своя комисия и изпрати своето становище към Дирекция “Технически правила и норми” на МРРБ, както и желанието за уреждането на една и съща материя в един нормативен акт (съгласно Закон за нормативните актове), отчитайки в случая наличието на “Наредба №1 за Проектиране, изграждане и поддържане на електрически уредби за ниско напрежение в сгради” и “Наредба №3- за Устройството на електрическите уредби и електропроводните линии”, която би трябвало максимално да бъде освободена от съдържанието покриващо обхвата на действие на Наредба №1, или съвместена.

Необходимо е да припомним, че Приложение №8 от Наредба №1 (Наредба на МРРБ и Министерство на Енергетиката), въвежда съществените текстове по понятието енергийна ефективност от Европейския хармонизиращ документ HD 60364-8-1:2015- Електрически уредби за ниско напрежение, Част 8-1 Енергийна ефективност. В него са определени допълнителни изисквания, мерки, препоръки с цел подобряване на ефективността при употреба на електрическа

енергия, които се отнасят за проектирането на електрически уредби в рамките на съвременния подход на Енергийно ефективно управление, с цел оптимално, постоянно, функционално равностойно обслужване, при най-малка консумация на електрическа енергия, най-приемлива енергийна наличност и икономически баланс. Към днешна дата Приложение №8 от Наредба №1 е Стандарт БДС HD 60364-8-1:2019, Електрически уредби за ниско напрежение, Част 8-1: Енергийна ефективност (IEC 60364-8-1:2019).

Членове на НПС ЕАСТ на КИИП – Инж. Иван Каралеев (РК София град), Инж. Любомир Грънчаров (РК София град) и Инж. Ясен Цветанов (РК София град) участваха в обсъждане на проекта за изменение и допълнение на „Наредба №3 от 18.09.2007г за Технически правила и нормативи за контрол и приемане на електромонтажните работи“, представен за разглеждане от Инж. Божидар Кибаров. Изготвеното становище на Работната комисия потвърждава постигането на необходимото съответствие на „Наредба №3 от 18.09.2007г за Технически правила и нормативи за контрол и приемане на електромонтажните работи“, с обнародваната през 2016г актуализация на Наредба №1 от 2010г. С проекта за първи път в национален нормативен акт се регламентират методи за провеждане на контрола и оценяване на съответствието, както и съвременни изисквания към тестовата апаратура базирани на системата EN61557.

През 2017год, със заповед на Министъра на МРРБ, бе назначена Работна група, която да подготви Наредба за изменение и допълнения на „Наредба №4 от 2001г за Обхвата и съдържанието на Инвестиционните проекти“. Работната група, сформирана по същото време в КИИП, подготви и внесе цялостен пакет от материали за промяна на част ЕАСТ на фази Идеен, Технически и Работен проект, който да отрази по детайлно, конкретно дефинирано изискванията към обхвата на Инвестиционните проекти в част Електрическа, както по текстовата част и част изчисления, така и в част планове и чертежи, допълвани и конкретизирани в годините до 2019г, включително. За съжаление, към момента все още МРРБ не е излязло с конкретно решение и завършена Наредба №4.

Наши представители – Инж. Мила Малинова (РК София град), Инж. Станислав Видев (РК Хасково) и Инж. Иван Каралеев (РК София град), взеха участие в разглеждането и обсъждането при изготвяне на „Наредба за правилата и нормите за проектиране, разполагане и демонтаж на електронни съобщителни мрежи“, публикувана с Постановление 286 на МС.

Издаването през 2018г на “Методика за изменение и допълнение на “Методиката за определяне на размера на възнагражденията за предоставяне на проектантски услуги от инженерите в устройственото планиране и в инвестиционното проектиране” бе резултат от общия труд на Работна група с участието на Инж. Борис Камиларов (РК София град), Инж. Светослав Дренски (РК София град), Инж. Славей Денева (РК София град), Инж. Мария Попова (РК София град), Инж. Михаил Тончев (РК София град), и Инж. Веселин

Георгиев (РК Бургас),, която още от 2017г, разработи, определи и формулира новите правила и форми за определяне размера на проектантските услуги. Новата Методика за остойностяване на проектантския труд в част Електрическа – сградни инсталации, е синхронизирана с архитектурните форми на остойностяване на проектантския труд, а останалите видове проектантски работи в част Електрическа – са актуализирани и осъвременени. Методиката е реализиран факт, публикувана в ДВ, и благодарение на София град и нейния председател Инж. Георги Кордов (РК София град), отново издадена като цялостен сборник – “Методика за определяне на размера на възнагражденията за предоставяне на проектантски услуги от инженерите в устройственото планиране и инвестиционното проектиране”.

Измина достатъчно време от създаването, публикуването и реалното използване на така изготвената Методика, и мисля, че е време, всеки от нас да прецени и сподели своите виждания за правилността в структурирането на Методиката, за формите на изчисления и актуалността на заложените параметри. Сигурно е, че много от Възложителите в лицето на Инвеститори и Архитекти използват простата схема в евро центове на метър квадратен, но също така съм сигурна, че ако ние считаме Методиката, като реално остойностяваща нашия труд, то ние ще съумеем да отстояваме своите права и възнаграждение.

Бих искала да изкажа своята огромна благодарност на Андрей Димитров от Община Златоград, който дори не е наш член, но положи усилия, като вложи част от своето свободно време и своя труд да превърне нашата Методика в достъпен Електронен калкулатор. Благодарност и към колегите Инж. Илия Иванов (РК Хасково), който организира процеса и към Инж. Веселин Георгиев (РК Бургас), който спомогна за доизясняване и формиране вида на Електронния калкулатор. Бих предложила на следващия председател на НПС ЕАСТ да намери реална форма за финансово възнаграждение на Андрей Димитров, освен нашата Благодарност.

В края на 2019г МРРБ организира Национален Експертен Съвет към МРРБ за координиране изпълнението на Националния План за Сгради с близко до нулево потребление на Енергия 2015-2020г, в съответствие с изискванията на Директива 2010/31/ЕС, с участие на Експерти от НПС ЕАСТ – Инж. Борислав Златков (РК София град), и Инж. Румен Иванов (РК Варна). За подпомагане работата на Експертите бе сформирана работна група в състав Инж. Борис Камиларов (РК София град), Инж. Мария Попова(РК София град), Инж. Иван Атанасов (РК София град), Инж. Цветомир Цанков (РК Плевен), и Инж. Славян Николов (РК Плевен), Инж. Константин Стоянов (РК Варна). Работната група в няколко свои заседания формира и изпрати своето предложение - Становище до комисията на МРРБ, като формулира Предложения към Нормативната база, определяща начините и формите за регламентиране сградите близки до нулево потребление на енергия в част Електрическа, съвместно с колегите от НПС ВС – с участието на Инж. Балчо Балчев (РК София град).

НПС ЕАСТ прегледа и изпрати към МРРБ, своето становище и позиции и във връзка с предложени проект за „Наредба за изменение и допълнение на Наредба №РД-02-20-3 от 21.12.2015г, за Проектиране, изпълнение и поддържане на сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата“.

Подпомагане и повишаване нивото на познания –чрез равнопоставяне на достъпа до техническа информация, както и работа за повишаване на собствената ни квалификация и квалификацията на колегите около нас. Не мисля, че ще кажа нещо ново в това, че подобряване на качеството, пълнота на документацията и яснота на визуализацията – чертежи и графики на Инвестиционните проекти е изцяло в наши ръце и зависи от самите нас. От нас зависи желанието на всеки, да се учи, да се самоусъвършенства и надгражда за себе си, да е отворен за общуване с тези, които вече са натрупали години, знания и умения. Ще се радвам ако повече колеги осъзнаят необходимостта от непрекъснато повишаване собствената си квалификация и доближаване към Европейската квалификационна рамка за “Учене през целия живот”. Много от водещите фирми работещи в сферата на част Електрическа, поддържат богата информация в мрежата, която е изцяло насочена в помощ на Проектантите, и дава реална възможност за самообразование в процеса проектиране. По Регионални колегии са проведени множество семинари, обучения и срещи с водещи фирми в сферата на част Електрическа, за овладяване на непрекъснатите промени и новости, за споделяне на особености при проектиране на различни системи и инсталации. Считам за правилно, всеки от нашите колеги участвали в такива мероприятия, провеждани по РК, да търсят обратна връзка за да споделят своето виждане за проведеното събитие, получената пълнота от информация и полезността на темата. Това ще помогне в следващи години, за поставяне на по конкретни изисквания към фирмите участващи в нашето обучение и усъвършенстване.

Трябва да отбележа и наличието на редица административни ангажименти, като Комисия по регистрите – с участието на Инж. Любомир Грънчаров (РК София град), Инж. Янка Петкова (РК София град), и Инж. Мария Попова (РК София град). Основната задача на КИИП съгласно ЗКАИИП е определянето на условията и реда за придобиване, признаване и изгубване на проектантска правоспособност за упражняване на професията инженер в “устройственото планиране” и “инвестиционното проектиране”. Комисията заседава всеки месец, като пред нея е поставена сериозната задача за преценка на нивото и качествата на Инженер-Проектанта – кандидат за ППП, както и съпоставимостта с различните нормативи. За съжаление, все още ПП се оценява само на база документи, при което не може да се отчете реално постигнатото от всеки инженер проектант с ОПП, което от своя страна дава възможност за известна доза субективизъм. В много от случаите желанието надминава възможностите, но това е факт, който може да се контролира само от собствената ни мярка и преценка и в повечето случаи не би могло да се управлява от страни. Крайният резултат от заседанията на УС, който гласува всички откази за правоспособност и особени случаи, дава възможност на някои

колеги, въпреки липсата на достатъчна квалификация да получат ППП. Считам за необходимо, да продължи да се работи по искането за промени в ЗКАИИП, които да освободят КИИП при определянето на условията и реда за придобиване и признаване на ПП, да са единствено функция на наличието на диплома за висше образование и определени брой години работа по специалността. Необходимо е да се продължи търсенето на подходяща форма за допълнителни критерии при признаване на ППП, по въпроси свързани с познаване на нормативната база и целостта и особеностите на проектантския процес, както и за някои по специфични технически изисквания.

В следващите години в хармонизиране с поставените условия на „Зелената сделка“, предстои сериозна промяна и реструктуриране на нормативната база на Енергетиката, Индустрията и Строителството. В този процес ще е необходимо КИИП да се включи активно със своите Експерти. Считам за изключително важно колегите, които ще бъдат членове на ръководството в следващия мандат на КИИП, да притежават широко обхватен проектантски опит, познания и практика, за да отстояват успешно общия интерес на Национална Професионална Секция ЕАСТ и нейните членове.

Бих искала да благодаря на всички колеги, помагали в процеса на работа, в моменти на обсъждане и взимане на решения по важни въпроси за НПС ЕАСТ, по обсъждане на нормативни изисквания и документи, отнасящи се към работата на Инженера-Проектант. Благодаря на всички работещи в офиса на централата на КИИП, както и в офиса на София град, които винаги съдействаха в ежедневната ни работа, благодаря на ръководството на КИИП, както и на съпричастността на всички председатели на РК, и председатели на Секции ЕАСТ към РК, които ни подаваха ръка и спомагаха за провеждане на мероприятия и често за взимане на правилни обединяващи ни решения. Колеги, надявам се и за в бъдеще да запазите своето достойно и професионално поведение на колеги Инженери от НПС на ЕАСТ, от регулираната професия Инженер-Проектант. Нашето взаимноуважение е необходима гаранция за уважението на обществото и цялата колегия към самите нас – Инженер-Проектантите в част Електрическа.

09.2020г
София